

Моя Батьківщина єдина

Мета. Виховувати любов до рідної Батьківщини, розуміння її значущості для кожної дитини. Продовжувати вивчення культурної спадщини рідного краю, формувати пізнавальний інтерес учнів, розширювати знання дітей. Розвивати чуття патріота свого краю.

Обладнання. Карта, краєвиди України, на рушнику хліб-сіль, рушники.

Вчитель. Шановні гості і дорогі діти! Ми раді вітати вас у нашій світлиці.

1-й учень. Гостей дорогих ми вітаємо щиро,
Стрічаємо з хлібом, любов'ю і миром.

2-й учень. Для людей відкрита наша хата біла,
Тільки б жодна кривда в неї не забігла.

3-й учень. Хліб ясниться в хаті, сяють очі щирі,
Щоб жилось по правді, щоб жилось у мирі.

(Гостям на рушнику подають хліб-сіль)

Вчитель. Благослови той день і час,
Коли прослалась килимами
Земля, яку сходив Тарас
Малими босими ногами.

- Сьогодні ми з вами у нашій світлиці поведемо розмову про найдорожче серцю кожної людини – Батьківщину. Ми повинні дізнатися, що таке Батьківщина, і чому вона, як мама, єдина. Зробимо це у вигляді усного журналу.

І сторінка «Що таке Батьківщина?»

Вчитель. Поглянемо на карту світу. На ній зображено океани і материки. На материках є багато різних держав, і повсюди живуть люди. Людей на Землі багато. Вони відрізняються між собою за кольором шкіри і розрізом очей, говорять різними мовами, у кожного народу своя культура і свій побут, свої пісні, танці та звичаї. Кожна людина має свою Батьківщину, яку любить над усе на світі, бо Батьківщина, як рідна ненька. Її не можна ані купити, ані заслужити. Вона одна у кожного і дається йому від народження.

- Що ж таке Батьківщина?

(відповіді учнів)

- Чому землю, на якій ми народились, люди люблять більше за все на світі й називають Батьківщиною?

(відповіді дітей)

1-й учень. Моя Батьківщина – це вишеньки цвіт
І верби над ставом й калина.
Моя Батьківщина – це мрії політ,
Це рідна моя Україна !

2-й учень. Моя Батьківщина – це наша сім'я,
Затишний куточок і хата.
Це мама, татусь, бабця, діди і я,
Всі рідні і друзів багато.

3-й учень. Моя Батьківщина – це злагода й мир,
Та небо бездонне й чудове
Це пісня чарівна, що лине до зір,
Й дитинство моє світанкове.

4-й учень. Моя Батьківщина – ліси і поля.
Від них в нас і радість і сила
Це та найсвятіша і рідна земля,
Що кожного з нас народила.

(звучить пісня)

Вчитель. Отже, діти, Батьківщина – це наш рідний край, наша Україна. Це Земля, на якій народилися ми, наші батьки, дідусі й бабусі, де поховані наші предки. Тому вона для нас – свята. Батьківщина – це найдорожче, найсвітліше, найрадісніше, найкраще місце на землі, все те, що ми найбільше любимо і шануємо своїм серцем.

2 сторінка «Моя Батьківщина – рідна Україна»

Вчитель. Ми з вами народилися і живемо в Україні. Тут корінь українського народу. Знати свій народ – це знати мамину пісню, що сіяла в душу дитини зернята, котрі, зійшовши, виростали в добро, в любов і ласку людини, це знати батьківську хату, стежинка від якої веде у великий шлях Батьківщини, це знати бабусину вишиванку, забуту і розтоптану жорстоким часом, це знати дідусеву казку про правду і кривду.

Україна – це край смутку і краси, радості і печалі, розкішний вінок з рути і барвінку, над яким сяють ясні зорі.

Україна – віковична боротьба нашого народу за незалежність, волю, щастя.

Україна – милозвучна мова, вишитий рушник, український одяг, задушевна лірична пісня і крилатий танець.

- Подивіться на карту. В якій частині світу розташована наша Україна ?

(відповіді учнів. Вчитель показує Україну на карті)

- Назвіть столицю України.

- Яка найбільша річка протікає по території України ?

- Яка площа України ? (603,7 тис. кв. км)

- Назвіть найбільші міста в Україні.

Кожна людина живе у своєму селі чи місті. З цих маленьких містинок складається наша велика Батьківщина, яка зветься Україна.

- А хто знає, скільки людей живе в Україні ?

І для всіх цих людей – Україна є Батьківщиною, у якій вони живуть, яку люблять і будуть захищати в разі потреби.

Наша Україна живе по-сусідству з Росією, Білоруссю, Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією, Молдавією. На півдні береги України омивають Чорне і Азовське моря.

Велика наша Батьківщина, прекрасна її природа. Є в нас багато річок: Дніпро, Буг, Дністер, Десна, Сіверський Дінець, сотні менших і зовсім маленьких річок. Є багато великих і маленьких озер з чистою прозорою водою, тисячі джерел, які поють нас живильною водою. Природа нашої Батьківщини надзвичайна, вона красива і просто казкова.

(розгляд малюнків про природу рідного краю та малюнків учнів)

1-й учень. Гляньте, яка Україна чарівна!

Гарна, немов би казкова царівна!

Гори. Гаї. Голубі небеса –

Глибинна, безмежна, велична краса!

2-й учень. Я люблю кожну квіточку в полі

І струмок, що до річки біжить.

І високі до неба тополі,

й чисту-чисту небесну блакить.

І у синьому небі лелеки,

Й журавлину осінню печаль.

Й споришеві стежки, що далеко

Розійшлись по землі в синю даль.

3-й учень. У маленькі долоньки свої

Я промінчики сонця ловлю.

Україну, мов рідну неньку,

Я усім своїм серцем люблю.

(звучить пісня про Україну)

3 сторінка «Слобожанщина – колыска України»

Вчитель. Ми живемо на Слобожанщині. Це регіон, який утворився на роздоріжжі Дикого степу між непевними політичними кордонами трьох держав: Росії, Польщі, Речі Посполитої та Кримського Ханства. Тому цей край був зоною інтенсивних контактів і взаємовпливів різних цивілізацій і культур.

Початок масового заселення українцями і росіянами малолюдної Слобожанщини припадає на другу половину XVI ст. Сюди приходили росіяни, сюди тікали українці від гніту панської Польщі. Відомі тут здавна і білоруські поселення. В період визвольної війни 1648-1654 рр. Слобожанщина заселяється все більше. Переселенці мають пільги. Йти на слободу – означало йти на вільне поселення. Звідси й пішла назва цього краю.

Нині до Слобожанщини входять умовно Луганська, Харківська, південь Сумської, частина Полтавської областей.

1-й учень. Велична і славна,

Сумна і страждальна,

Багата та бідна,
Жива і промінна,
Розп'ята й нетлінна
Моя Україна.

2-й учень. Як не любити той край, що дав тобі силу
І гострий зір очей, і розум молодий,
І моря голубого розгойданий прибій.
(звучить пісня)

4 сторінка «Харківщина – милий край»

Вчитель. У XI–XIII сторіччях землі сучасної Харківщини входили до складу древньоруської держави. Поселення древніх русичів постійно зазнавали спустошливих набігів войовничих кочівників. Край природних багатств перетворився на безлюдні степові простори, названі Диким полем. Протягом декількох сторіч тут хазяйнували татаро-монгольські орди. Основний удар татаро-монголи завдавали північніше – Московському князівству. Але розташування нашого краю на шляху проходження їх війська не дозволяло освоювати і заселяти ці землі. Щоб захистити свої південні кордони, Московська держава наприкінці XVI початку XVII ст. посилає на Дике поле служилих людей – стрільців. Стрільці й українські козаки засновують поселення – «слободи».

У середині XVII ст. центральною Україною прокотилася хвиля селянсько-козацьких повстань проти польських поневолювачів.

На землі Дикого поля, рятуючись від переслідування польської шляхти, бігли повсталі козаки. У 1638 р., очолювані ватажком Яковом Остряниним, вони заснували місто Чугуїв. Через два роки було побудовано Зміїв, трохи пізніше – Валки. Протягом другої половини XVII ст. були закладені міста Харків, Богодухів, Краснокутськ, Вовчанськ, Ізюм, Куп'янськ.

Населення слободи складається з козаків, стрільців та їх сімей. У мирний час слобожани розорювали степ, сіяли пшеницю, розводили сади, пасли худобу.

На місці, біля злиття річок Лопань і Харків, у 1654-1658 рр. була побудована фортеця Харків, що поклала початок одному з найбільших міст України. Засновниками і першими її жителями були українські козаки і російські служилі люди. У 1659 р. фортеця вже височила на горбі. З усіх боків її оточували болота, ліси, яри, що робило Харків неприступним для ворогів.

У 1765 р. була створена Слобідсько-Українська губернія, до якої увійшло 5 провінцій. У 1835 р. губернія стала називатися Харківською. Вона складалася з 11 повітів. Вигідне географічне положення краю на перетині торгових шляхів сприяло розвитку торгівлі. Будуються заводи і фабрики, залізниця. Успішно працюють банки. На початку XX ст. Харківська губернія посіла важливе місце у господарстві країни.

Для Харкова надзвичайно важливим є факт, що місто з 1919 по 1934 рр. було столицею України. З цим пов'язане грандіозне будівництво промислових підприємств, розквіт культурного і суспільного життя, науки і освіти нашого краю.

Трагічний слід в історії Харківщини залишила Велика Вітчизняна війна. За Харків вели важкі, кровопролитні бої. Місто декілька разів переходило з рук в руки. У боях загинули сотні тисяч солдат.

День звільнення міста 23 серпня 1943 р. став світлим святом перемоги для харків'ян усіх поколінь. У пам'ять про тих, хто загинув у роки Великої Вітчизняної війни, в лісопарку було споруджено Меморіал Слави.

У важких умовах розрухи і злиденності проходило післявоєнне відновлення господарства області.

Сучасна Харківщина – одна з найбільших областей України, має добре розвинену промисловість, сільське господарство та транспортну мережу. Харківська область за кількістю жителів – одна з найбільших в Україні. Тут проживають люди різних національностей.

В області 27 районів, 17 міст, 60 селищ міського типу і 178 сіл. Центр області – Харків. Це велике місто, друге за величиною в Україні, населення якого становить понад 1млн. осіб. Площа Харкова – 305 кв. км. Це промисловий, науковий і культурний центр Східної України. Славу Харкова створюють його великі промислові підприємства. Московський проспект недарма називають Алеєю Гігантів. На ньому розташовані заводи «Кондиціонер», «Серп і молот», «Електротяжмаш», виробничі об'єднання «Турбоатом», «Тракторний завод», неподалік знаходиться завод ім. Малишева.

Харків – найбільший центр освіти і науки, відомий культурний центр, красиве зелене місто. Центром міста є площа Свободи (найбільша в Європі, 11га) з монументальними спорудами – будівлею університету, Держпрому, Військового університету.

У Харкові нараховується близько 500 пам'яток архітектури, знаходиться багато вищих навчальних закладів, зоопарк, 3 лінії метро.

1-й учень. Харківщина, земле рідна,
Промислова й хлібна,
Ти навек у нас одна,
Ти, як мати найрідніша,
Ти з дитинства наймиліша
Ти і взимку найтепліша –
Наша отча сторона.

(звучить пісня)

5 сторінка «Первомайщина – хлібна сторона»

Вчитель. Говорячи про Україну, не можна не сказати і про наш Первомайський район.

Територія його розташована в південній частині Харківської області. Первомайщина межує з іншими районами Харківщини: Кегичівським,

Нововодолазьким, Сахновщанським, Зміївським, Балакліївським і Лозівським.

Загальна площа району 1,2 тис. кв. км. Для зручності державного управління район поділено на окремі адміністративні одиниці – Ради. В районі є міська і 19 сільських рад, які об'єднують місто та 59 селищ.

Найбільший населений пункт є м. Первомайський. Це наймолодше з усіх міст Слобожанщини, бо назване містом у 1991 році. Воно назване в честь свята першого травня. Але історія краю заходить у сиву давнину. Села району були відомі задовго до появи міста. Найбільші села району : Олексіївка, Закутнівка, Троїцьке, Слобідське.

Історію заселення краю можна вести з бронзового віку. Поховання бронзового віку було знайдено вздовж річки Берека на околицях селищ Отрадове і Берека. Залізні знаряддя праці - біля села Роздолля. Звичайними шляхами для розселення переселенців були малі річки. Вони селились понад річками Берека, Оріль, Орілька. Так виникли села Верхній Бишкін, Орілька, Грушине, Закутнівка та інші.

Помітною подією стало прокладання залізної дороги, яка проходить в Первомайщині по старому Муравському шляху. На залізничній колії побудували станцію і назвали її Лихачове.

Багато випробувань випало на долю Первомайщини в роки війни. Німецькі загарбники вивозили юнаків і дівчат в Німеччину, вбивали жителів, знищили декілька селищ. Але Первомайці не скорилися. Вони вели постійну боротьбу з ворогом і перемогли. Після війни Лихачове і села відновились. Населений пункт Лихачове був перейменований в Первомайський.

Первомайщина – хлібна сторона. У нашому краї природа створила найкращі умови для вирощування культурних рослин. Найбільш розповсюджена зернова культура – озима пшениця. Після збирання врожаю ця зернова культура поступає на підприємства харчової промисловості, де з неї виробляють борошно, макарони, пшеничну крупу, манку, хліб.

Не менш важлива зернова культура – ячмінь, з якого виробляють перлову та ячневу крупу. А для тваринництва – комбікорм.

Висівають у нас і кукурудзу. Для тваринництва ця культура незамінна. Її заготовляють на зиму, збирають зерно, виробляють крупу. На полях Первомайщини також вирощують цукрові буряки, соняшник і круп'яні культури. Ми пишаємося своїм рідним краєм.

Ти ідеш по землі,
Нахиляєшся, ніжно голубиш,
Ти нашіптуєш їй
Повні сонця і хліба слова.
Не струмки весняні,
Сльози радості,
Пісню в ній будиш.
Не задумуйся – сій.
Поле серце тобі відкрива.

6 сторінка « Моє село – краса України»

Україно, ти для мене диво!
І нехай пливуть за роком рік,
Буду, матір горда і вродлива,
З тебе дивуватися повік.

Вчитель. Ці чудові рядки написав український поет Василь Симоненко. Він понад усе любив свою Батьківщину.

Наше село Шульське – це часточка Батьківщини. Село лежить на півдні Первомайського району Харківської області. До міста Первомайського від нашого села 30 км. Повз села проходить південна залізниця. Найбільша до села вузлова станція Лозова. Шульське – південна межа Первомайського та Лозівського районів.

Документальних даних про заснування села не збереглося. Але в народі живуть різні перекази. Одні з них пояснюють виникнення саме так. Село виникло в 1908 році як хутір, де поселилися переважно поселенці-таврічани. Найбільше землі мав тавричанин Шульський. Тому й поселення дістало назву Шульський хутір.

Зараз це велике село, можна сказати – молоде. Вік села визначається кількістю дітей, а значить майбутнім села. Є в селі чудовий дитсадок, школа, будинок культури, пошта, ФАП, 2 магазини.

Наше село Шульське дуже красиве влітку, коли потопає в зелені дерев. Тут живуть прекрасні люди, які люблять свій край, бережуть народні традиції, шанують людей.

Я українське все люблю :
І ніжну пісню солов'їну,
Гнучку вербу і ту калину,
Що у долині розцвіла.
Ялину горду і крислату горобину
Й стрункого чарівного ясена.

Куди не глянь – усе таке чудове –
Густі ліси, луки квітучі. Квіти волошкові.
Куди не глянь – рівнинні скрізь поля.
Це часточка великої держави,
Що Україною зветься навіки.
Вона завжди жадала гордості і слави,
Яку відстоювали мужні козаки.

(звучить пісня про рідний край)